

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr. 16 (1559) 1987 balandžio 23 d.

Melbourne

XXXII M E T A I

Jaunimas įsteigė B. Gajausko išlaisvinimo komitetą

Čikagoje lietuvių jaunimas specialia vakarone pagerbė sąžinės belaisvį Balį Gajauską drauge atžymint jo 61-įjį gimtadienį, kuris suėjo vasario 24 d. Vakaronę surengė Amerikos lietuvių jaunimo sąjungos įsteigtas Balio Gajausko išlaisvinimo komitetas, užsibrėžęs tikslą supažindinti lietuvių jaunimą su sąžinės kaliniams, jiems išreikšti solidarumą, apie kalinių padėtį informuoti kitataučius, tuo tikslu užmezgant su belaisvių reikalais besirūpinančiomis organizacijomis, politiniais veikėjais ir spauda. Balio Gajausko komiteto įsteigimu Jaunimo sąjunga taip pat siekia įjungti jaunąją kartą

į lietuvių politinę veiklą.

Čikagoje surengtoje vakarone jaunimo atstovai supažindino savo bendraamžius su Balio Gajausko asmenybe ir jo patirtomis kančiomis dėl pasišventimo aukščiesiems žmogiškiems ir tautiniam idealam. Buvo pademonstruotos dvi Lietuvos Informacijos Centro pagamintos vaizduojamosios - viena apie disidentinį judėjimą Lietuvoje, kita - apie religinę padėtį Lietuvoje.

Jaunimas ir svečiai vakaronės metu pasirašė individualias sveikinimų ir linkėjimų korteles Baliiui Gajauskui išreiškiant pagarbą, solidarumą ir meilę tauriam tautos ir žmogaus teisių gynėjui. Buvo apžvelgti Balio Gajausko komi-

teto tolimesni planai rūpinantis sąžinės kalinių reikalais. Vakaronė buvo užbaigta progai pritaikyta menine programa.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Juozas Mikštas

PER ŠVENTĄ KRIKŠTĄ.

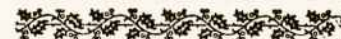
iš kurio Malonė
Kristaus trykšta
visais. Dangaus
palaimintais, laikais
pasaulis apgyvendinamas
Dievo mylimais vaikais.

Nuo Mindaugo laikų
ir mūsų Lietuva,
plati, galinga ir laisva,
bandydama iš dvasinės
tamsos išbristi.
per šventą Krikštą priimta
į Kristaus Karalystę.

Praėjo Mindaugas,
Praėjo Vytautas
(be lenkų pagrobto vainiko);
praėjo Žalgiris,
praėjo Vorksla,
praėjo Jogaila,
apvainikuotas
lenkų amžina klasta.
Praėjo tie senos
istorijos laikai.
Kankinasi lietuviu
laisvė prarasta.
Tik liko kryžiumi
paženklinti
Tėvynės Lietuvos vaikai . . .

Juos vainikuoja
šventas Krikštas ir Viltis,
kad sutryptas bus blogio
ir kančios žaltys.

North Melbourne, 1987 m.

Vatikano radijas apie LKB Kroniką

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" pasirodymo penkiolikos metų sukaktį paminėjo Vatikano radijo dienraštis, kurio skelbiamomis informacijomis pasinaudoja Vatikano radijo programos įvairios pasaulio kalbomis. Iškėlęs faktą, jog "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" yra ilgiausiai Sovietų Sąjungos valdomuose kraštuose išeinantis pogrindžio leidinys, radijo dienraštis skelbia, jog šis leidinys yra labai vertinamas ir susilaukia plataus atgarsio dėl dviejų priežasčių: dėl to, kad Kronikoje skelbiami faktai apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje yra patiki-

mi ir, antra, dėl to, kad Kronikos skelbiama dokumentinė medžiaga, slaptai pasiekusi Vakarus, per radijo pagalbą yra perduodama į Sovietų Sąjungą ir jos valdomus kraštus.

Tuo būdu su šia dokumentine medžiaga susipažįsta platūs tų kraštų gyventojų sluoksniai. Vatikano radijo dienraštis atkreipia dėmesį, kad nuo Kronikos pasirodymo prieš penkiolika metų, nemažai jos bendradarbių ir platintojų buvo areštuoti ir nuteisti kalėjimo bausmėmis.

Dienraštis primena, kad iš trijų su puse milijono Lietuvos gyventojų, du trečdaliai yra praktikuojantys katalikai. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos sukaktį šiomis dienomis paminėjo taip pat didžiosios Vakarų spaudos agentūros, kaip prancūzų France Presse, ispanų EFE ir kitos, - ta proga primindamos dabartinę sunkią Lietuvos Bažnyčios padėtį.

LRTV

PABALTIJO MOTERŲ TARYBOS SUKAKTIS

Pabaltijo Moterų Taryba Jungtinėse Amerikos Valstybėse atžymi savo veiklos keturiasdešimtmetį. Tarybą įkūrė 1947 metais Vakarų Vokietijoje lietuvės, latvės ir estės moterys, tuo būdu išėivijoje atgaivindamos Pabaltijo kraštų nepriklausomybės laikais pabaltiečių moterų užmezgtą glaudų tarpusavio bendradarbiavimą.

Ši bendra pabaltiečių moterų veikla išėivijoje įgijo ryškesnį politinį pobūdį, nes vienas esminių Pabaltijo Moterų Tarybos uždavinių yra kelti viešumon, ypač svetimšalių moterų tarpe, Pabaltijo kraštų okupaciją ir Pabaltijyje vykdomus žmogaus teisių pažeidimus, raginant moterų organizacijas ir visuomenę paremti Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo bylą.

PABALTIEČIŲ ATSTOVAI ŽENEVOJE

Taip pat ir šiais metais pabaltiečių atstovai sekė Ženevoje vykusias Jungtinių Tautų Organizacijos žmogaus teisių komisijos posėdžius.

Penki pabaltiečiai - du estai, du latviai ir vienas lietuvis - Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkas Narcizas Prielaida, susitiko su daugiau negu 30 valstybių delegacijomis komisijoje, jas supažindindami su dabartine sun-

kia Pabaltijo tautų padėtimi ir įteikdami specialiai parengtą dokumentinę medžiagą apie Pabaltijo kraštuose vykdomus žmogaus teisių pažeidimus.

Pabaltiečių atstovai, kaip nevalstybinių organizacijų delegatai, turėjo galimybę stebėti komisijos vykstančius debatus. Žmogaus teisių komisijos posėdžiai Ženevoje pasibaigė kovo 13 d.

LRTV

LIETUVIAI PASAULYJE

— Romoje kovo 25 d. mirė Vincenta Matulaitytė Lozoraitienė, 91 metų amžiaus, ministerio Stasio Lozoraičio žmona, kuris mirė Romoje 1983. XII. 24. Ji buvo irgi žymi visuomenės veikėja. Lietuvai atgavus nepriklausomybę dirbo Vilniuje Lietuvos Taryboje, centriniame komitete, mokytoja-vo gimnazijoje, vėliau įvairiose Lietuvos ministerijose, studijavo Berlyne ir Romoje, atstovavo Lietuvos moterim įvairiuose tarptautiniuose kongresuose, informavo pasaulį apie moterų, vaikų ir šeimų padėtį sovietų okupuotoje Lietuvoje.

— Olandijos parlamento narys ir Benelux kraštų parlamento pirmininkas Dr. Hennekam sovietų lyderiui Gorbačioviui pasiuntė atvirą laišką, kuriuo prašo, kad Lietuvos krikščionybės jubiliejaus proga tikintiesiems būtų grąžintos iš jų atimtos bažnyčios ir paleisti visi sąžinės belaisviai, kad iš tremties būtų sugrąžintas Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius, Vilniaus katedra būtų grąžinta katalikams ir kitos konfiskotos lietuvių katalikų bažnyčios ir būtų paleisti visi lietuviai sąžinės kaliniai. Pagaliau Dr. Hennekam rašo: "600 metų jubiliejaus proga Lietuvos katalikams ir visiems tikintiesiems duokite religijos laisvę, kokią aš turiu Olandijoje". Tą laišką Dr. Hennekam įteikė sovietų ambasadoriui Hagoje, o Benelux kraštų radijas ir televizija plačiai jį paminėjo.

— Kun. Adolfas Stašys, 82 metų amžiaus mirė Floridoje, St. Petersburg mieste, vasario viduryje. Į kunigus buvo iššventintas 1928 m., dirbo gimnazijų kapelionu, ateitininkų ir kitų jaunimo organizacijų veikloje. Įsikūręs Amerikoje dirbo Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoje Čikagoje, rėmė daugelį lietuvių organizacijų, veikė Amerikos Lietuvių Taryboje, svetimtaučių tarpe gynė Lietuvos laisvės bylą ir tikinčiųjų teises.

— Šveicarų įtakingasis dienraštis "Neue Züricher Zeitung" kovo 21 laidoje paskelbė straipsnį apie antireliginę kampaniją sovietų okupuotoje Lietuvoje. Tas antireliginis spaudimas siejamas su krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600 metų sukaktimi, kurią šių metų birželio 28 bus iškilmingai minima Vilniuje ir Vatikane. Religijų reikalų sovietinis komisaras, rašo dienraštis, nori griežtai apriboti visus jubiliejinus minėjimus Lietuvoje, izoliuodamas ypač jaunimą nuo Bažnyčios įtakos.

— Čikagoje Tautosakos kurse dėstytojas Pedagoginiame Lituanistikos institute Arvydas Žygas įsteigė etnografinį studentų ansamblį, kuris jau spėjo debiutuoti spektakliu "Rugiapiūtės pabaigtuvių šventė". Medžiagą šiam dvių jų veiksmyų veikalui surinko pats Arvydas Žygas, kai lankė Suvalkų trikampio lietuvių kaimus, turinčius gyvas džiūkiškas tradicijas. Spektakliui jis panaudojo išrašytas senąsias tarmiškai atliekamas džiūkų krašto dainas, sąmojo kupinus pokalbius ir šokius.

Mes už Lietuvos laisvę, bolševikai už belaisvę

REIKŠMINGI ĮVYKIAI, GARBINGI DARBUOTOJAI

Sukaktys yra svarbaus įvykio, laimėjimų ar pralaimėjimų, žmogaus amžiaus, jo veiklos prisiminimas. Bet ar tikslu, ar reikalinga sukaktis minėti. Tai klausimas, kuris mūsųose iškyla ir nesuranda vieningo atsakymo. Vyresnioji karta dažniausiai laikosi nuomonės, kad sukaktis minėti reikia. Nurodoma, kad tarp praeities ir dabarties nėra griežtos ribos. Dabar gyvenanti karta neturėtų nutraukti ryšių su ankstesnėmis kartomis, o tas įmanoma sukaktis minint. Juk mes naudojames ankstesnių kartų sukurtą kultūrą, civilizaciją, atradimus bei išradimus, patyrimą. Pagaliau turime jų gražų palikimą - kalbą, žemę, tėviškę, praeities įvykius, istoriją. Sukakties minėjimas - gera proga pažvelgti į praeitį, pasimokyti iš laimėjimų, o taip pat iš klaidų. Įvairūs prisiminimai jungia visas kartas į vieną tautą, istorinį vienetą, kuris skiriasi nuo kitų tautų. Pagaliau, sukakčių minėjimu iškeliami ir pagejami asmenys, kurie daug gera padarė savo tautai. Bet jaunesnioji karta dažniausiai tvirtina, esą netikslu per didelį dėmesį kreipti į praeitį - geriau esą gyventi dabartimi ir žvelgti į ateitį. Ir viena ir kita pusė turi savo argumentus. Taigi reikia derinti ir derintis.

Bent trumpai apžvelkime šiuos metus, išskaičiuokime kai kurias sukaktis, nors tas mūsų skaičiavimas nebus pilnas.

Be abejo, svarbiausia šių metų sukaktis - Lietuvos krikščionybės atnaujinimo 600 metų sukakties minėjimas. Jam ruošiamės jau treči metai, daug kas jau padaryta, dar daugiau daroma; daug apie krikštą prirašyta. Taigi eikime prie kitų sukaktuvinių įvykių.

Artėjame prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukakties ateinančiais metais. Bet prieš tai buvo begalo svarbūs 1917 metai, kai tėvynėje, Rusijos plouose ir JAV gyvenantieji lietuviai darė tiesiog milžiniškus žygius atkurti Lietuvos valstybę.

Prieš 70 metų įvyko labai svarbus įvykis: 1917. IX. 18-22 buvo sušaukta Vilniaus konferencija, kurioje dalyvavo 214 lietuvių tautos atstovų. Visi jie pasisakė už šūkį atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Buvo išrinkta 20 asmenų Lietuvos Taryba, Antano Smetonos pirmininkaujama. Tai buvo be galo svarbi institucija, sunkiausiose karo meto sąlygose vadovavusi lietuvių tautai ir išvedusi ją į nepriklausomybę. Tais

.....

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

.....

metais buvo ir daugiau labai svarbių, lietuvių tautai lemtingų pastangų. Visos jos gražiai suregistruotos ir aprašytos perėjais metais Čikagoje išleistoje Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" II tome. Yra ir daugiau šios srities studijų.

1917 m., daugiausia Amerikos lietuvių pastangomis, popiežius Benediktas XV paskelbė gegužės 20-tą Lietuvos Dieną viso pasaulio katalikų bažnyčiose. Šia proga katalikai surinko 200.000 aukso dolerių. Tais pačiais metais Vašingtone atidarytas Lietuvių informacijos biuras vesti kovai už Lietuvos laisvę ir informuoti užsienį. Visos centrinės ir vietinės JAV organizacijos energingai kovojo dėl Lietuvos laisvės ir šios kovos pastangas finansavo.

Sukakčių minėjimu rūpinasi ir okupantai. Štai vilniškė lietuvių kalba leidžiama spaudoje š.m. pradžioje išėjo su šūkiu: "Didžiojo spalio jubiliejaus metai". Taigi visoje sovietijoje 1987 m. švenčiama 70 metų bolševikų revoliucijos sukaktis ir šie metai ten bus

lenininiai", "spaliniai", o okup. Lietuvoje dar ir "kapsukiniai". Tačiau be jų bus minimos ir įvairių veikėjų asmeninės gimimo sukaktys. "Kultūros barai" (Nr. 12 1987) paskelbė labai ilgą 1987 m. sukaktuvinių sąrašą, netoli 300 asmenų. Tačiau jis labai šališkas - nėra jame minėtų daugelio šviesių lietuvių kultūrininkų, vils tybininkų, mokslininkų pavardžių. Gal tik keletas atvejų paminėtini. Už tat surašyti visi jų rašėivos, lietuviai, rusai ir kiti kitataučiai. Beje, okup. Lietuvoje dabar labai plačiai minimos net ir 50 metų gimimo sukaktys. Tokio amžiaus sulaukę sovietinei valdžiai palankūs asmenys plačiai minimi spaudoje, leidiniuose ir kitais atvejais.

Beje, Lietuvoje bolševikai "minės" ir Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį. Jau baigiami spausdinti stambūs "istoriniai" leidiniai, kuriuose nurodoma "krikščionybės žala Lietuvai ir lietuvių tautai". Periodinėje spaudoje paskelbta ir 1987 m. skelbiama daugybė ateistinio turinio rašinių. Lietuvių tautai primetamas naujas tikėjimas - "ateizmas - leninizmas". Trumpai ir aiškiai tarant - jų sukaktys - ne mūsų sukaktys.

Sukakčių nereikia pamiršti, joms ruoštis. Reikia prisiminti ir mūsų tarpe gyvenančius sukaktuvinius, tačiau taip, kad jų minėjimai neišvirtų į dažnai pas mus pasitaikantį "asmenybės kultą".

SOLIDARUMAS PABALTJO KRAŠTAMS

Plačiai skaitomas Prancūzijos katalikų žurnalas "Famille Chretienne" atspausdino keliolikos puslapių priedą specialiai skirtą Pabaltijo kraštams. Kelių autorių parengtuose gausiai iliustruotuose straipsniuose suglaustai supažindinama su Lietuvos, Latvijos ir Estijos istorija, informuojama apie dabartinę padėtį Pabaltijo kraštuose, ypač atkreipiant dėmesį į sunkią krikščionių bendruomenių padėtį.

Ilgį persekiojimų ir ateistinės propagandos metai, rašo įžanginiame straipsnyje žurnalo redaktorius Philippe Oswald, prievartinis rusinimas ir kitos priespaudos priemonės paliudijo Galijoto nepajėgumą paglemžti Pabaltijo tautas. Atkreipęs dėmesį, kad pabaltiečiai yra neatskiriamai suaugę su krikščionyste, kurios įvedimo sukaktį kaip tik šiais metais mini lietuvių tauta, straipsnio autorius pažymi, kad prancūzų ir visų

krikščioniškųjų tautų pareiga yra konkrečiai paliudyti savo veiksmingą solidarumą didvyriškai katalikiškai Lietuvai ir kitoms krikščioniškosioms Pabaltijo tautom.

Kituose straipsniuose apžvelgiama religinė padėtis Pabaltijyje, minimas praėjusių metų rudenį Šiaurės Italijoje tuo klausimu surengtas studijų seminaras, pateikiant seminarą skaitytų paskaitų svarbesniausias mintis. LRTV

= 1986 m. liepos 31 d. pas kalinamą kun. Joną Kastytį Matulionį, į tolimą Užbaikalę - Cita, buvo nuvykę: sesuo. A. Kibiltienė, buvusi jo šeimininkė M. Galeckaitė ir B. Kibickaitė. Pasimatyti su kalinamu kunigu buvo leista tik seseriai B. Kibickaitei. Po dviejų parų, išleidžiant iš kalėjimo, lagerio administracija iškrėtė pasimatyme buvusias moteris. B. Kibickaitė buvo priversta visiškai išsirengti ir atlikti nurodomus pratimus, nors čia pat, už stiklinių durų, vaikščiojo kalėjimo personalas. Tai buvo baisus moralinis pasityčiojimas. Iš B. Kibickaitės asmens kratos metu buvo atimta maldaknygė ir knygos. Kalinamui kunigui J. Matulioniui perduoti maisto neleido. Jo nuotaika džiugi, nors sveikata menka, ir sąlygos labai sunkios.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St., Clayton, Vic. 3169.

Įvykiai

● **Canberra.** Queenslando Tautinės partijos 12 parlamentarų pasitraukė iš Federalinės koalicijos, tai koalicijoj su Liberalų partija liko tik 14 Tautinės partijos parlamentarų iš NSW ir Viktorijos elektoratų su 73 liberalų parlamentarais.

● **Canberra.** Federalinė valdžia pradėjo naują mokyklų informacijos kampaniją, kad mokiniai ilgiau mokytųsi vidurinėse mokyklose ir atliktų pilną 12 metų mokymosi kursą.

● **Hobartas.** Prie mokslo! Australijos 200 metų sukakties projektu Tasmanijos valdžia skelbia suaugusiųjų švietimą siekti aukštojo mokslo ir įsigyti naujų kvalifikacijų.

● **Melbournas.** Policija balandžio 13 d. pagavo narkotikų agentus su 3 kilogramais heroino \$ 30 milijonų vertės.

● **Melbournas.** "The Age" IV. 18 paskelbė pasikalbėjimą su ukrainiečių vyskupu Dr. Ivan Prako, kaip ukrainiečiai sekančiais metais minės 1.000 metų Ukrainos krikščionybės jubiliejų. Melbourne yra 1.700 katalikų ukrainiečių šeimų ir savo katedros išpuošimui North Melbourne ir šalia jos naujo vienuolyno statybai šiemet suaukojo pusę milijono dolerių. Vienuolynas baigiamas statyti. Vyskupas sako, kad Gorbačiovo tariamas atvirumas yra tik Vakarų propagandai, nes vienas iš kalėjimų paleidžia, bet kitus suima ir įkalina naujus ukrainiečius dėl religijos praktikavimo.

● **Jeruzalė.** Didįjį Penktadienį iš pasaulio jau buvo atvykusių apie 70.000 krikščionių tikinčiųjų lankyti šventąją Žemę. Didįjį Penktadienį Jeruzalėje per Via Dolorosa ėjo Kryžiaus kelius, kuriais Jėzus buvo vedamas nukryžiuoti į Golgotos kalvą. Romoje Popiežius klausė išpažinčių šv. Petro bazilikoje ir vakare Koliziejuje vedė Kryžiaus kelius fakelių šviesoje. Visur buvo labai įspūdinga.

● **Sydnejus.** "The Catholic Weekly" Velykų laidoje pateikia žinių iš Lietuvos, kur okupacinė sovietų valdžia grasina Lietuvos vyskupams, jei nesiliaus prašę grąžinti Vilniaus katedros, šv. Kazimiero bažnyčios, Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčios, tai uždraus minėti Krikščionybės jubiliejų ir uždarys ruošos komitetai. Laikraštis cituoja ir daugiau žinių iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos", leidžiamos pogrindyje.

● **Čado** negrų valstybė vidurinėje Afrikoje prie Sacharos dykumos atkariavo Libijos pagrobimą savo krašto dalį ir kovo 23 d. atsėmė Libijos užvaldytą karo bazę, kur Libija buvo prigubenusi Rusijos gamybos ginklų net už pusantro milijono dolerių vertės sovietinių raketų, 20 bombonešių, 200 naujų tankų, radaro įrengimų ir kitos karinės medžiagos. Į belaisvę paėmė apie 1.000 Libijos karių. Čadas turi virš 5 milijonų gyventojų, jos plotas su dykumom yra 495.755 kvadratinų mylių.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siusti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

KURIE ŽINO KELIĄ

Herodotas, gyvenęs prieš Kristų 485-425 metais, savo istorijos knygoje mums praneša, kad senovės persai savo vaikus gerai išmokydavo tik trijų dalykų: joti, leisti vilčių ir kalbėti tiesą. Tai rodo, kokią didelę svarbą jie skyrė jau iš pat mažens savo vaikams. - Į jų mintis įdiegti tiesos meilę. Net ir švento Rašto mažiausia eilutė atspindi dieviškąją šviesą ir pripildo žmogaus sielą šviesa ir garbe. Nėra nieko kito, ką žmonija galėtų taip labai gerbti ir kuo gerėtis kaip paprasta tiesa, kuri suteikia žmogui charakterio stiprumą ir garbingumą.

Nijolė Sadūnaitė iš okupuotos Lietuvos savo Memuarus pradeda amžinosios Tiesos išpažinimu: "Kristus nugali, Kristus valdo, Kristus viešpatauja! Jei Dievas už mus, tai kas gi prieš mus? Net trypiamas ir žudomas asmuo, jei jis atleidžia ir myli, jis yra nugalėtojas". Ji rašo, kokia melo tarnų čekistų neišsenkanti fantazija apkaltinti jiems nepatinkančius asmenis nebūtais nusikaltimais! Taip subabrikavo savo bylas ir nuteisė mūsų visų didžiai gerbiamus kunigus: Alfonsą Svarinską, Sigitą Tamkevičių, Joną Kastytį Matulionį, jaunuolį Romą Žemaitį ir daugelį kitų vien už tai, kad jie nenusilenkė prieš melą, o liko ištikimi TIESAI. Tai mūsų lietuvių tautos švyturiai, šviečiantys sovietinio melo ir teroro tamsoje, neapykantos šaltyje, egoizmo vienatvėje ir pavojuose, save paaukoję už mus ir už TIESĄ didvyriško gyvenimo liepsna. Testiprina jų jėgas Visagalis Tėvas!

Per visą laiką, kiek leido sąlygos, - rašo Sadūnaitė, - stengiausi prisidėti prie didžio ir švento darbo: pagelbėti sužalotai, persekiojami ir visaip sovietų niekinami Bažnyčiai Lietuvoje. Tą šventą darbą atlieka "LKB Kronika", parodydama visiems Bažnyčiai daromas žaizdas: skatinama išlikti ištikimais TIESAI ir MEILEI. Todėl, pagal išgales, dauginau "LKB Kroniką" ir kitą pagrindinę ir religinę literatūrą. Prieš 12 metų per tardymus daviau pažadą KGB majorui Vytautui Pileliui, jei tik DIEVAS leis sugrįžti iš Sibiro, vėl dauginu "LKB Kroniką". Dievo remiama tą pažadą tęsiu. Džiaugiuosi ir dėkoju Visagaliui Tėvui, kad "LKB Kronikos" numeriai vis solidesni ir artėja į 100-tąjį numerį. Nijolė primena tautos kankinio Pauliaus žodžius, ištartus sunkiausiose darbo, šalčio, bado sąlygose: "Su džiaugsmu dar 35 metus kentėčiau sovietiniame Sibiro pragare, kad nors kelių lietuvių jaunuolių širdyse neužgestų meilė DIEVUI, TIESAI ir TĖVYNEI!"

Petras Paulaitis Sibiro katorgoje išvaręs 35 metus, užgėso išleistas į Lietuvą 1986. II. 19, kaip žvakė tyliai besiaukodamas už kitus iki mirties. Jo sustingusios rankos prie širdies spaudė rožančių ir nepriklausomos Lietuvos Trispalvę juostelę. PD

Lietuvoje vėl užpuldinėjami kunigai

1986 m. spalio 17 naktį buvo užpultas ir sunkiai sužalotas Pušaloto klebonas kun. Albinas Pipiras, 61 m. amžiaus.

Kiek anksčiau kun. A. Pipiras nežinomų piktadarių buvo šantažuojamas telefonu. Rugpiūčio mėnesį dienos metu į Pušaloto parapijos kleboniją, išplėšė langą, buvo įlindę 3 vyrai ir moteris, vienas vyrų su savimi turėjo revolvėrį, ir tik gretimame kambaryje pastebėję daugiau žmonių, įsibrovėliai pabėgo. Apie įvykį buvo pranešta Pasvalio rajono milicijai, deja... ji rimtai nesureagavo. Maždaug savaitę laiko prieš spalio 17 d. užpuolimą buvo nenuodytas kleboniją saugojęs šuo.

Spalio 17 naktį klebonijoje nakvojo 4 žmonės: klebonas A. Pipiras, 10 m. giminaitis - klebono krikštąsūnis, 80 m. ligonė - klebono teta ir zakristijonas R. Kudarauskas. Žudikas, nuo gatvės pusės išplėšęs langą, įsibrovė į kambarį, kuriame miegojo mažametis kunigo giminaitis, įsako berniukui užsikloti galvą ir ramiai gulėti, įsilaužė į sekantį kambarį, kur miegojo R. Kudarauskas. R. Kudarauskas buvo sumuštas ir smūgiu į galvą apsvaigintas, kambaryje rasta klanas kraujo. Kun. A. Pipiras, gretimuose kambaryuose išgirdęs triukšmą, uždegė šviesą ir prieš save išvydo maskiruote prisidengusį vyrą, vienoj rankoj

laikantį peilį, o kitoj virtuvinį kirvuką mėsiui kapoti. Kun. A. Pipiras nuplėšė įsibrovėlio veidą dengiančią maskiruotę. Užpuolikas kirvuko smūgiu galvon kelis kartus patrenkė ir sužalojo kunigą. Vos gyvas - smarkiai nukraujavęs, sulaužytu galvos kaulu, išnarinta dešine ranka kun. A. Pipiras buvo įmestas į rūšį. Kurį laiką, beatsigaunantį R. Kudarauską iš naujo apsvaigindamas smūgiu į galvą, klebonijoje šeiminkavo žudikas. Galiausiai suradęs 1.500 rub., pasiėmęs kelis magnetofonus, pats apiplovė sukruvintą R. Kudarauską, rankšluosčiu aprišo žaizdą ir įsakė klebono mašina nuvežti jį į Klaipėdą, pats rankoj laikė peilį ir kirvį, kuriais nuolat grasino. Iš Klaipėdos įsakė važiuoti į Kauną. Kelyje išgėręs per daug alkoholio, žudikas užmigo. Likus 2 km kelio iki Šilalės, pasibaigė benzinas. R. Kudarauskas susistabdė pravažiuojančią mašiną ir paprašė nuvežti jį į artimiausią milicijos skyrių. Atvykusi milicija girtam žudikui uždėjo antrankius. Paaiškėjo, jog tai gruzinas A. Galasvilis, savo laiku Gruzijoje baigęs milicijos mokyklą.

Spalio 17 rytą tikintieji nesulaukę pamaldoms savo klebono, atėjo į kleboniją jo ieškoti. Kunigų rado 4 valandas išbuvusį sklepe, sunkiai sužalotą. Panevėžio ligoninėje jam buvo padaryta gal-

vos operacija, kuri truko 4 valandas. Po operacijos kun. A. Pipiras kelias dienas neatgavo sąmonės. Atgavęs sąmonę, kun. A. Pipiro sveikatos būklė pradėjo gerėti.

Apiplėšimo aplinkybės tiriamos. Spalio 16 vakare Pušaloto gyven tojai pastebėję apie kleboniją vaikščiojančius nepažįstamus asmenis. Neaiškumų kelia tai, jog spalio 17 rytą milicijos darbuotojai ir Pasvalio rajono prokuroras kleboniją apžiūrėjo vieni, ir tik žmonėms pradėjus reikalauti, buvo apiforminti kviestiniai asmenys. Mažametis klebono giminaitis tvirtina, kad apiplėšimo naktį, kai A. Galasvilis įsilaužė į jo kambarį, jis matęs nuo lango nubėgant tris rūkančius vyrus; senutė teigia, kad žudikui pasitraukus iš klebonijos, po kelių minučių nuvažiavo mašina, tą naktį stovėjusi netoli klebonijos; kun. A. Pipiras taip pat girdėjęs už lango kalbančius žmones.

LKB Kronika Nr. 72

● **Melbournas.** "Age" IV. 20 praneša, kad komunistų partijos aukštesnieji vadai rikiuojasi į Viktorijos Darbo partiją, palaipsniui stiprindami kairįjį sparną ir daugumas tokių naujų Darbo partijos 80 narių turi savo rankose pagrindines vietas unijose. Praneša, kad per Velykų atostogas visos Australijos keliuose žuvo 34 asmenys dėl neatsargaus vairavimo.

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Balandžio 6 d. Federacijos Valdyba Parapijos Namuose Kensingtone savo posėdį pradėjo malda, ją pravedant Dvasios Vadui prel. Pr. Vaseriui, pirmininkaujant Vincui Žemaičiui.

Gegužės mėnuo Bažnyčios skirtas Marijos garbei ir Federacijos Valdyba visus kviečia šį mėnesį melstis prie Marijos, kad Jos užtarimu greičiau išauštų Lietuvai Laisvės rytmetis ir kiekvienas šį mėnesį skirtų savo auką lietuvių Katalikų Religinei Šalpai dėl persekiojamos Lietuvos Bažnyčios, kuri gaunamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas" iš Lietuvos pagrindžio tuojau verčia į anglų kalbą, atspausdina ir paskleidžia visuomenės vadovams angliškai kalbančiam pasauliui. Aukos priima visuose miestuose ALK Federacijos įgaliotiniai, o kur jų nėra - aukas siųsti ALK Federacijos išdininkei: Mrs. A. Volkas, 14 Oxford St. Mt. Waverley Vic. 3149. Visų aukotojų pavardės bus paskelbtos iš karto, užbaigus šį vavų ir gavus aukotojų sąrašus.

Tėviškės Aidams lėšų telkimui yra ruošama loterija. Bilietai bus platinami birželio - liepos - rugpiūčio mėnesiais, o laimėjimų prizų traukimas vyks Melbourno lietuvių Namuose Tautos Šventės minėjimo dieną rugsėjo 6-tą pietų metu svetainėje. Loterija pasiseks, jei tik jai atsiras mecenatų. Valdyba numato pirmu prizu leisti spalvotos televizijos aparatą ir kitų gerų dalykų. Kas galėtų tokius prizus įgyti loterijai, pranešti Federacijos pirm. V. Žemaičiui, tel. (03) 544 8684, arba Tėviškės Aidų redakcijai.

Australijos Vyskupų konferencijai, kuri vyks Sydnejuje gegužės mėnesį, ALK Federacijos Valdyba nusiuntė prašymą ir rezoliuciją, kuriuos paaušė kun. Dr. Pr. Daukyns. Federacija prašo, kad šiemet švenčiant Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį, Vyskupų Konferencija paskelbtų pridėtą Rezoliuciją, solidarizuojant su Lietuvos katalikų Bažnyčia ir jos vieną atspaudą įteiktų Sovietų ambasadoriui Canberroj. Pateikiama ji Rezoliucija yra panaši į Jungtinių Amerikos Valstybių 290 vyskupų rezoliuciją dėl Lietuvos, kurią paskelbė 1986. XI. 22. Kartu prijungta ir ALK Federacijos Valdybos nusiųstas Memorandumas Sovietų lyderiui M. Gorbačiov 1986. VIII. 13 ir to Memorandumo pristatymas Australijos Federaliniame Senate, kaip jis atspausdintas Senato Hansard 1986. IX. 16, psl. 420.

REZOLIUCIJA LIETUVAI

Šie 1987 metai žymi lietuvių tautos atsivertimo į krikščionybę 600 metų sukaktį. Australijos Vyskupų Tautinė Konferencija nori išreikšti solidarumą mūsų Broliams

Lietuvos vyskupams ir lietuvių tautai.

Mes pagarbiai prašome visų Ordinarų birželio 28-tą, kada Lietuvos Krikščionybės Jubilėjaus proga Popiežius Romoje aukos šv. Mišias, paskelbti Australijos visose bažnyčiose Maldos Dieną už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią. Atitinkama intencija bus įjungta į tos Dienos Tikinčiųjų Maldas.

Mes raginame Sovietų valdžią laikytis Zmogaus Teisių Visuotinės Deklaracijos, 1975 metų Helsinkio Susitarimų ir kitų tarptautinių sutarčių, pripažįstant žmogaus teises visiems lietuviams.

Mes raginame sovietų valdžią pagerbti Lietuvos Vyskupų prašymą grąžinti religiniam naudojimui Vilniaus katedrą ir šv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje kartu su Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčia.

Mes taip pat raginame Sovietų valdžią pagerbti Lietuvos Vyskupų prašymą ir leisti atspausdinti naują Šventojo Rašto lietuvių kalba vertimą.

Pagaliau mes prašome Sovietų vyriausybę iš tremties paleisti Vilniaus Apaštalinį administratorių Jo Ekscelenciją vyskupą Julijoną Steponavičių ir kunigus iš darbo stovyklų: kunigą Alfonsą Svarinską, kunigą Sigitą Tamkevičių, kunigą Kastytį Joną Matulionį ir visus kitus lietuvius sąžinės kalinius Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties proga.

ALK Federacijos pirm. V. Žemaitis jau gavo pranešimą iš šios Vyskupų konferencijos sekretoriaus, kad su Rezoliucija susiję dokumentai jau gauti ir įtraukti į konferencijos darbotvarkę. PD

Irano afėra gali būti daug pavojingesnis skandalas negu Watergate. Tai galėtų būti sąmokslas prieš Š. Ameriką dalis, bet ne vien dabartinio prezidento politinė egzekucija. Jeigu tyrimo komisijos tikrai norės iširti įvykių sekmę, jei paskelbs viešai savo tardymų davinius, amerikiečiai turės dėl to nustebti.

Irano ginklų pardavimo iniciatorius buvo McFarlane. Jis ir geriausiai žino apie įvykių eigą. Po viešo apklausinėjimo McFarlane darė slapta pranešimą, kuriame jis patvirtino, kad generalinis direktorius Izraelio užsienio reikalų ministerijos David Kimche, veikdamas pagal Izraelio valdžios nurodymus, atvažiavo 1985 metų liepos mėnesį į Vašingtoną perkalbėti amerikiečius, kad jie keistų savo nusistatymą Irano atžvilgiu, įskaitant ir ginklų teikimą Teheranui. Kimche parodė sąrašą 800 "santūriųjų" iranėčių karininkų, su kuriais vertėtų Amerikai užmegzti santykius. Ten figūravo ir keletas politinių figūrų tokio pat nusistatymo. McFarlane buvo paveiktas tokio pasiūlymo, kuris galėjo užtikrinti Š. Amerikai geresnę strateginę padėtį po Khomeini mirties, kada Sov. Sąjunga galėtų mėginti užimti Iraną ir jo žibalo versmes.

Pagrobūt amerikiečių keitimas už amerikoniškus ginklus iškilo kiek vėliau. Tas pat Kimche laike kito susitikimo užtikrino, kad Iranas gavęs 500 TOW prieštankinių raketų tuojau paleistų visus 7 amerikiečius. Prezidentas taip susigundė šita galimybe, kad davė leidimą teikti ginklus, apeidamas Schultz ir Weinberger. Paleistas buvo tik vienas amerikietis kunigas Benjamin Weir.

Sekė tolimesnės derybos. Po sekančio laivo su ginklais iranėčiai pažadėję paleisti likusius Amerikos piliečius. Bet laivas nuvežė pasenusias atsargines dalis HAWK priešlėktuvinėm raketom. Iranas

SĄMOKSLAS PRIEŠ AMERIKĄ

Rašo Dr. J. Kunca

nepriėmė netikusių ginklų ir pasiuntė laivą su jais atgal į Izraelį. Aišku, kad Izraelis norėjo apgauti iranėčius, siųsdamas tokias netikusias atsargines dalis. Tas patė į pavojų laikomus belaisvėje amerikiečius ir pavertė niekais visas pradėtas derybas. Arabų šaltiniai tvirtina, kad Izraelio agentai čia padarė sąmokslą prieš Reaganą ir Š. Ameriką. Respublikonų parlamentaras Robert Lagomarsino matyt irgi panašiai galvojo paklausdamas Schultz ir McFarlane, ar Š. Amerika nebuvo apgauta svetimos šalies (Izraelio). Nei vienas iš užklaustųjų tiesiog neatsa-

kė.

Pereitų metų lapkričio 26 dieną Amerikoje buvo suimtas žydas Jonathan Jay Pollard ir jo žmona Anne Henderson Pollard už vogimą valstybės paslapčių ir jų perdavimą Izraeliui.

Sujudo Izraelio kabinetas, Schultz, Anti-Defamation League ir kt. žydų organizacijos, kad kiek galima pridengtų šitą skandalą. Pasirodė, kad Pollard dirbo ne Tel Aviv valdžiai, bet Maskvai draugiškai žydų dešiniesiems organizacijai.

Kaip praneša "EIR" savo paskutiniame numeryje, Izraelio slapto tarnybos agentai esą kategoriškai pareiškė, kad J. Pollard, civilinis Š. Amerikos laivyno slapto tarny-

bos agentas, priklausė Izraelio šnipų organizacijai, kuri jau nuo 1982 metų teikdavo rusam Amerikos karines paslaptis.

Pollard buvo užangažuotas jau 1974 metais, dar būdamas Stanford universitete.

Lengvesniam gavimui Š. Amerikos technologijos paslapčių, Izraelyje buvo projektuojamas Lavie karo kovos lėktuvas, kuriam amerikiečiai duodavo visą naują technologiją. Iš čia paslaptys eidavusios į Maskvą.

Nėra abejonių, kad Izraelio valdžia turėjo žinoti apie šitą šnipinėjimą rusų naudai. Reikia tikėtis, kad Amerikos CIA išaiškins nuodugniau tą afėrą, kuri galėtų būti viena iš didžiausių Amerikos istorijoj.

Viktoras Baltutis

Pokalbis 60 m. amžiaus sukaktyje

čios ugnies skirti savo gyvenimo didžią dalį Lietuvai?

V.B. Nuo pat vaikystės mėgau žmonių susibūrimus ir visuomet stengdavau juse dalyvauti. Prisimenu nepriklausomybės laikus, kai vykdavo Vasario 16-tos minė-

Adelaidėje tikrą sąmišį sukėlė pro tylos uždangas prasisunkus žinia, kad V. Baltutis kovo mėnesį sulaukia 60 m. amžiaus. Viktoras? Tai V. Krėvės Grainio liepa, savo šakomis apglėbianti bene visas lietuviškos veiklos sritis. Jo vagos (ne meidniu arklų) išartos ir tebeariam Bendruomenėje, lietuviškoje parapijoje, teatre, literatūrinėje kūryboje ir kitose visuomeninės bei kultūrinės veiklos apraiškose. Sukakties paskatintas ryžausi į V. Baltutį kreiptis su keletu klausimų:

Dialogą pradėti taip ir norisi Putino žodžiais - tegu Tave dievai, Viktorai, taip esi išsikerojęs visose lietuviškos veiklos srityse, kad tiesiog nežinau, nuo ko pradėti pasikalbėjimą ir kad jį neužimtum visus 8 laikraščio puslapius.

Gal pradėkime nuo paties bendriausio klausimo: kaip Pats taip įsivėlei lietuviškoje veikloje? Gerai mokančiam anglų kalbą argi nebuvo pagundos išplaukti į plačiuosius vandenis? Ar nepabijojai, kaip daugelis tėvų bijo, sugadinti savo anglų kalbą nuolat bendraujant ir dirbant su "etnikais" lietuvišiais? Iš kur gavai tos neblėstan-

jimai, nors būdavo dar gana šalta, bet žingsniuodavau į Z. Naumiestį, kur aikštėje, prie paminklo žuvusiems, susirinkdavo atšvęsti atgautą laisvę.

Mokykloje, ypač gimnazijoje, jungiausi į visus būrelius, kai kuriems vadovavau. Įsteigiau literatūros, vaidybos, religinį ir šachmatų būrelius. Aktyviai dalyvavau ir skautų organizacijoje. Stovykloje redagavau laikraščius, o gimnazijos "pogrindyje" išleidau "Mokinių žodį", už kurį vos neteko palikti gimnazijos.

Aktyviai dalyvaujant lietuviškoje veikloje, stiprėjo ir augo lietuviška dvasia. Lietuviškumas, lietuviška veikla tapo pagrindiniu gyvenimo tikslu. Vedęs lietuvaitę, kuri pritarė šiai mano "silpnybei", abu kartu stengėmės būti aktyvūs lietuviškame gyvenime. Nemėgau politinių partijų, nes jos žmogų įremina ir tampa jų vergu be platesnio požiūrio. Kadangi namuose kalbėjomės tik lietuviškai, abi dukrelės lengvai išmoko lietuviškai, lankė savaitgalio mokyklas, lituanistinius kursus ir Vasario 16-tos gimnaziją.

(Nukelta į 5 puslapį)

Susidūrus su nepriklausomybės netekimu

Paskaita, kurią skaitė Dr. A. Stepanas per Vasario 16-tos Nepriklausomybės šventės minėjimą Melbourne

Prof. Antanas Maceina yra teigęs: "Gimtoji kalba ir istorija yra du pagrindiniai tautos žadintojai ir palaikytojai".

Lietuvos nepriklausomybės atgavimas prieš 69 m. kaip tik buvo pagrįstas šiais dvejais veiksniais:

1. Mūsų garbinga istorija žadino sąmoningus lietuvius ryžtis, kad tauta vėl stotų išdidžiai į laisvų tautų eiles;
2. Gimtosios kalbos atkaklus skleidimas, ypač spaudos draudimo 40 m. laikotarpy, tapo pagrindiniu ramsčiu liaudies pasipriešinimui prieš rusų okupantą.

Mums netekus nepriklausomybės prieš nepilną pusę amžiaus, istorija taip pat galėtų žadinti ryžtą nepriklausomybę vėl atgauti, ar bent duoti vilties, kad ji ne amžinai prarasta. Juk po trečiojo Lietuvos ir Lenkijos padalinimo 1795 m., Lietuva net 123 metus vargo po okupanto slegiančių jungu, o mes vos 47 metus netekę nepriklausomybės.

Istorija mums rodo, kad per tuos 123 tamos metus tautinio atgimimo veikla stipriai vystėsi nepaisant okupacijos kludumų. Vilniaus universiteto atsistatymas 1812 m. pradėjo ruošti nepriklausomybės atgavimo dirvą: dirvą, kurioje sėjo nepriklausomybės sėklas 19-to amžiaus Lietuvos patriotai: Si-

manas Daukantas, vysk. Motiejus Valančius, Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka ir kiti; dirvą, kurią savo krauju laistė valstiečiai 1831 -mų ir 1863-čių metų sukilimuose; dirvą, kurioje tik po 100 metų ryžtingo tautinio darbo prinoko nepriklausomybės vaisius 1918 m. vasario 16-tą dieną.

Gimtoji kalba, tvirtinant Maceinai, palikė liaudies lietuviškumą praeito šimtmečio tamsos laikotarpyje, o dabar jungia mus visus išsisklaidžiusius po pasaulį, ir tebėra stipriausias ramsis mūsų lietuviškam identitetui.

Visa ta istorija graži, garbinga, net jaudinanti, bet ją ignoravus, pastūmus į užnugarį, ar pasikeistų mūsų tautos dabartinė padėtis? Teigiū, kad mūsų pirmojo nepriklausomybės praradimo (1795 m.) ir atgavimo (1918 m.) istorija rišasi su mūsų dabartinio nepriklausomybės praradimo istorija tik menkiausiai broūžais, nes 1944 m. kai geležinė uždanga galutinai užsitrenkė, mūsų tautos padėtis pagrindinai pasikeitė. Lietuva perskilo į dvi esminiai skirtingas dalis:

1. Mes išėivijoje laimėjome laisvę - praradome kraštą. Tai viena tautos šaka, kurią sudaro maždaug ¼ tautos žmonių.
2. Mūsų broliai Lietuvoje turi kraštą — neteko laisvės. Tai antra tautos dalis, paly-

ginama su tautos kamienu, kurį sudaro maždaug ¾ tautos žmonių.

Svarstant galimybes nepriklausomybę kada nors vėl atgauti, reikia atskirai žvelgti į tas dvi tautos dalis. O kad Lietuvos nepriklausomybės atgavimas sudaro visiems sąmoningiems lietuviams tautinės veiklos pagrindinį tikslą, vargu ar kas iš mūsų užginčytų.

Viltis, kad okupuotoje Lietuvoje galėtų vystytis ir klestėti nepriklausomybės atgavimo veikla, kad išliktų 20-to amžiaus Valančiai ar Daukantai, yra bergždžia, siekianti fantazijos ribas. Sofistikuota sovietų psichologinė ir socialinė priespauda, paremta ginklo ir brutalia valia tą ginklą naudoti, užrakina mūsų brolių laisvės siekimo troškimus žiauriais pančiais.

O ar mums išėivijoje yra geresnės perspektyvos rašyti toliau mūsų tautos garbinę istorijos puslapius?

Galimybės mums išėivijoje atgauti tautai nepriklausomybę nekelia vilčių. Mūsų pastangos pasižymi nusiminimu, labiau negu konkrečiais atsiekimais - lyg menkais kumščiuokais daužytume į geležinę uždangą ar Vakaruose į galingųjų tautų parlamento rūmų kietai uždarytas duris. Telleka tik ašaroms riedant mesti gėles į Baltijos jūrą laike "Taikos ir Laisvės Žygio". Nors pabėgdami iš Lietuvos 1940-44 m. išsivežėme ir dar kelias dešimtis metų laikėme širdyse išlaisvinimo siekimą. Laiko eigoje tos vil-

Pavojinga diplomatų tarnyba

Nuo seniausių laikų diplomatinė tarnyba buvo labai garbinga, o pats diplomatas neliečiamas asmenybė. Viduramžiais diplomatinę tarnybą tegalėjo gauti tik pats kilmingieji didikai arba labai turtingi bajorai. Nebuvo žiūrima jų išsilavinimo, nes tais laikais mokslą atsvėrė turtai ir atsivežtų dovanų gausumas.

Vėlesniais laikais po Napoleono karų diplomatai buvo pradėta skirti šiek tiek politikoje nusimančius, kad jie savo veikla ir pažintimis galėtų paveikti to krašto politiką savo krašto naudai.

Labiausiai savo suktais gabumais pasižymėjo prancūzų ir anglų diplomatai, kurie per pereitą karą sugebėjo net pusę Europos parduoti sovietų Rusijai ir pusę Azijos komunistinei Kinijai. Liūdniausia vaizdą senovėje sudarydavo Rusijos caro paskirti įvairūs grafai, kurie nemokėdavo net prie vaišių stalo mandagiai pavalgyti arba nežinojo kur vartoti nosinaites. Jiems patogiau buvo į rankovę.

Vokiečių diplomatai niekada nepasižymėjo dideliu lankstumu ir savo kraštui didelės naudos nepadarėdavo. Vokiečiai savo būdu buvo ne diplomatai, bet kariškiai, kuriems "įsakymas lieka įsakymu". Jie akiai žygiuoja į mūšį, nors ten nėra jokios vilties ką nors laimėti.

Iki prezidento Reagan laikų Amerikoje diplomatinę tarnybą buvo galima nusipirkti. Per prezidento rinkimus tie milijonieriai, kurie rinkimų fondui paaukodavo bent vieną milijoną dolerių, gaudavo ambasadorių postus Paryžiuje, Londone, Romoje, Lisabonoje, Stockholme ar kur nors kokiam ramiame krašte. Jiems tai buvo prestižo tarnyba, kiekvienas nors ir kvailas biznierių norėjo paktekti į "aukštąją" visuomenę arba norėjo, kad jį vadintų "Jūsų Ekselencija".

tys susidūrė su tikrove: išlaisvinimo vilčių etapas jau baigtas! Dabar privalome peržengti šį išsilaukimo darbo etapą. Išsilaukimo išvijoje kaip lietuviais ir peržengti reikia greitai, su rimtu susirūpinimu, nes mūsų lietuviškos ateitis išvijoje stovi kritiškoje kryžkelėje. Šį teigimą panagrinesiu.

Nemanau, kad kas ginčytų teigimą, kad mūsų jaunimas yra tautos atžala. Nemanau, kad kas ginčytų Maceinos tvirtinimą, kad gimtoji kalba yra vienas iš pagrindinių tautos palaikytojų. Nemanau, kad kas ginčytų Juozo Girniaus pareiškimą, kad tautos pagrindai yra du:

1. Kultūra: objektyvusis pagrindas;
2. Tautinė sąmonė: subjektyvusis pagrindas.

Nemanau, kad kas ginčytų, pažvelgus blaiviu objektyvumu į mūsų išvijos jaunimą, kad jis, toli gražu, pagal ką tik duotus dėsnius, nepritampa tautos išlaikymo sąvokai. Ir čia randasi mūsų tautos išvijos krizės pagrindas: išvijoje lietuvių jaunimo lietuviškumas palaipsniui menkėja.

Šioje vietoje reikia pertraukti minties gyslelę, padaryti svarbią prielaidą - daleis, kad mano paskutinį teigimą apie išvijos jaunimo netobulą lietuviškumą karštai užginčytų lietuviai gyvenantys Melbourn. Panašiai Čikagos, Toronto, Los Angeles ir New Yorko lietuviai, kurie su pasididžiavimu pristatytų savo jaunimą kalbantį lietu-

Rašo Alb. Pocius

Tokie pirktiniai diplomatai, politikoje nieko nenusimanydami, klaidino Amerikos vyriausybę ir jos neįspėjo apie sovietų Rusijos ekspansinius planus ir pavojų demokratijai. To pasekoje šiandien Rusija jau grasina pačiai Amerikai.

Dabartiniu metu jau ir Amerika į diplomatinę tarnybą pradėjo skirti profesionalus iš užsienio reikalų ministerijos, bet iš to naudos nedaug, nes ambasadorių postus gauna Howard universiteto auklėtiniai, kur ružavi ir raudoni profesoriai paruošia visus Amerikos komunistų partijos kadrus, socialistinius "liberalus".

Kaip pavyzdį galima paminėti prie buvusių prezidentų Fordo ir Carterio jų užsienio reikalų sekretorių (ministerį) Kisinger, kuris būdamas pokarinis imigrantas, per Howard universitetą ir "Užsienio Reikalų Tarybą", pateko į tokią aukštą tarnybą. Jis padėjo pralaimėti karą Vietname, įstatė į valdžią komunistus Nikaragvoje ir pagelbėjo pašalinti Vakarų demokratijoms palankų Irano karalių vien tik už tai, kad jis uždraudė Persijos komunistų partiją. Pagal jo ir Carterio supratimą, ten kur yra uždrausta subversinė komunistų veikla, ten nesą demokratijos, tačiau ten, kur yra bolševikų "proletariato diktatūra", ten esanti tik skirtinga sistema.

Kisinger yra nekartą pasakęs spaudos atstovams, kad jis neapkencia mažų valstybių, ir savo pagrindiniu uždaviniu laiko atkeršyti Europai už jo giminaičių sunaikinimą karo metu. Jis taip pat propagavo, kad pasaulis būtų padalytas į du blokus - Amerikos ir Rusijos.

(Bus daugiau)

Viktoras Baltutis

(Atkelta iš 4 puslapio)

Kiek žinau, pradėjęs savo lietuvišką veiklą su sportininkais, tuoj pat nužėgliavai į Bendruomenę - į valdybas, tarybas, komitetus ir kitokias institucijas. Būtų įdomu išgirsti, kaip dabar, žengiant per 60-tų metų slenkstį, atrodo tie visi darbai ir pirmininkavimai? Ar daug ten turėjai šviesių akimirkų? Ar lietuviška veikla turi prasmę ir ateitį?

V.B. Nevengdamas lietuviškos veiklos dirbau ten, kur buvau paprašytas ar išrinktas: ALB apylinkės valdybose Melbourn ir Adelaidėje, sporto klubuose Melbourn ir Adelaidėje, teatruose Melbourn ir Adelaidėje. Šešis metus (tris kadencijas) ALB Krašto valdyboje, Garbės teisme, ALB Kultūros taryboje, Lietuvių dienų Adelaidėje komitete, Pasaulio lietuvių seimo narys ir t.t. Visas pareigas bandžiau kuo sąžiningiau atlikti, tad teko išgyventi ne vieną džiaugsmo valandą, kai pasiekiami geri rezultatai ir įvertinimai.

Kritikos niekuomet nebijojau ir šiandien jos nevengiu, nes joje kartais būna teisingų ir naudingų patarimų, žinoma, dažnai ir nereikalingos pagiežos ar pavydo.

Ypač esu patenkintas dviem didesniais atsiekimais - tai Metraščio II tomo išleidimu ir Lietuvių informacijos biuro įsteigimu. Lietuviškos veiklos prasmę glūdi pačioje lietuvių tautoje. Jei nori būti ištikimas savai tautai, privalai savo tautybę gerbti, kelti jos orumą ir siekti jai laisvės. Kas nususika nuo savo tėvų ir tautos, virsta trąša kitai tautai, kitai bendruomenei.

18 metų esi šv. Kazimiero parapijos (Caritas Inc.) taryboje. Kokios mintys ir ryžtas čia Tave

atvedė? Kodėl nepabijojai angažuotis viešai religijai, kuri kam yra bevertė atgyvena? Ar taryboje randi pasitenkinimo? Kaip Tau atrodo lietuviškos parapijos ateitis?

V.B. Mano motina buvo labai religinga. Ji augino aštuonis vaikus, anksti netekusi vyro (1935), bandė mus išauginti "blijančiais Dievo" žmonėmis. Ji laikėsi lietuviškų religinių tradicijų, jas labai brangino ir tikėjimą tampriai rišo su tautybe. Ji tikėjo, kad religingas žmogus yra geras tautos turėtojas ir man. Suderinus religinį ir tautinį aspektą, abi šios dvasinės vertybės tampa stipriomis ir prasmingomis gyvenimo apraiškomis. Ypač tai svarbu išvijoje, kur religija ir tautybė privalo susilieti į vieną stiprią atramą prieš nutautėjimą.

Parapijos gyvavimas yra lygiai svarbus ir reikalingas, kaip ir kitų organizacijų veikla. Čia religijos nuspalvinta tautybė dar labiau sutvirtėja ir tampa atsparesne asimiliacijai. Kiek aš suprantu, žmonės ilgiau nenutolsta nuo savo tautybės, išlikdami ištikimi Dievui. Tad yra kvaila kovoti prieš religiją, kuri palaiko tautiškumą ir net jį papildo. Mums išviesiems, norint likti lietuviams, reikia skatinti abi apraiškas: religinę ir tautinę.

Manau, kad mūsų parapijos ateitis priklauso nuo mūsų pačių. Neužtenka vien tik rūpintis finansais, reikia veiklių, sumanių ir pasišventusių žmonių, kurie neuilstamai įieškotų naujų būdų ir kelių, kad nesustabartume, o žengtume kartu su kintančiu gyvenimu. Jaunimas mielai jungsis ir dirbs mūsų tarpe, jei mes nevaržysime jų, kad ir kartais "kitokių" pastangų išlikti lietuviams.

(Nukelta į 6 puslapį)

viškai, įsijungtį į įvairius kultūrinius užsiėmimus ir parodantį nepaprastą tautinę sąmonę. Bet palaukite: šių miestų privilegijuota padėtis pagrįsta tik skaitlingumo statistika. Vien laiko eiga, dar viena ar dvi generacijos sulysins šias didžiūnas lietuvių kolonijas su tomis mažesnėmis, kurios jau dabar susirėmė su lietuviškos savo jaunimo gretose išlaikymo vargu. Šventai tikėti, kad didžiųjų kolonijų laiminga padėtis tęsis amžiais, yra pavojingas ir tautos ateičiai nelentmas atsinešimas. Tos kolonijos dabar yra skirtingos, bet tai netesės amžiams.

Galime ir čia, Melbourn, padaryti paprastą tyrimą. Šioje salėje suskaičiuokime kiek jaunimo mažiau 15 metų, sustoja - jų 21 ir kiek tarp 15 ir 30 m. - jų 16, daleidžiame, kad už scenos tautinių šokių šokėjų laukia dar 20, bet jie nebūdami salėje, kas labai dažnai atsitinka, praleidžia "rimtąją" minėjimo dalį. Šioje salėje iš viso maždaug 350 žmonių. Tai matyti: 6% žemiau 15 m., 4,6% tarp 15 ir 30 m., Reikia, kad 89,4% virš 30 m. ir jų tarpe matyti stambus procentas su žilom galvom ir sulinkusiom nugarom. Teigiu, kad jei Melbourn lietuviškumas pasiremia ant vos 11% "atžalos", kurie savo atsilankymu į Nepriklausomybės šventės minėjimą parodo savo tautinį sąmoningumą, ateitis kelia rūpestį. Dar labiau, jei prisimename, kad Melbourn randasi, pagal valdžios statistiką, maždaug 2.000

lietuvių kilmės žmonių, šie ką tik apskaičiuoti procentai tikrai menkai nuskamba.

Galiu garantuoti, kad kitose Australijos kolonijose dar blogiau. Į minėjimus susirenka dar mažesnis procentas klausytojų žemiau 30 m. amžiaus. Mažiau jų lankosi lietuviškos pamaldose - Melbourn žymiai skaitlingiau.

Savaitgalio mokyklos vargsta su vos saule, ir tai mažėjančia, mokinių. Jaunimas retai, jei iš viso, kalbasi lietuviškai ne tik savo tarpe, bet ir su tėvais. Australijos Lietuvių Studentų sąjunga jau 10 metų kaip išnykus. Ateitinkai nurašyti į nuostolius. Tautinių šokių grupės daug kur laikosi vos už siūlelio. Skautai ir sporto klubai dar laikosi savo skaitlingumu, bet jų veikloje vis išsamiau viešpatauja anglų kalba. Žiūrint visai šaltai per atviras duris, o ne per sentimentų nuspalvintus langus, matome, kaip Australijoje lietuviško jaunimo skaičius kas met mažėja lietuviškos veiklos židiniuose. Prieš mūsų akis atžala vysta, Lietuvos išvijos pamatai tirpsta kaip smėlis paplautos pajūrio bangų. Šį šurpą keliantį reiškinį aš esu asmeniškai patyręs Canberroje, Adelaidėje ir Sydnejuje. Mano šis rūpestis rastų familiarų rezonansą Londone, Manchester, Glasgow, Paryžiuje, Stuttgarte, Bogotoje, Buenos Aires ir net JAV ir Kanados mažesnėse lietuvių kolonijose.

(Bus daugiau)

Esi dramų ir virš 70 feljetonų autorius ir literatūros vakarų nuolatini's dalyvis. Kas Tave pakreipė kūrybon? Ar Tavo feljetonai kartais nėra juokas pro ašaras?

V.B. Jau ankstyvoje jaunystėje bandžiau "rašyti", vis nukrypdamas į humoro laukus. Feljetonus pradėjau rašyti gimnazijoje, kartais humoristinius vaizdelius iš skautų ar gimnazijos gyvenimo. Tai labai patikdavo mokiniam, bet ne gimnazijos vadovybei. Dažnai tekdavo aiškintis, ypač kai paliesdavu charakteringesnį mokytoją. Ir šiandien medžiagą imu iš mūsų gyvenimo, kuris kartais tikrai sužiba visomis juoką sukeliančiomis varšomis. Taip nuo pat jaunų dienų sieloje rusena kažkokia kibirkštis ir neduoda ramybės, iki neišlieji rašalu ant popieriaus.

Senokai esi susirišęs su mūsų "Vaidilos" teatru. Esi vaidinęs, režisavęs, o dabar - teatro administratoriaus pareigose. Kaip vertini lietuviško teatro vaidmenį lietuviškumo išlaikyme?

V.B. Labai mėgau ir mėgstu teatru, bet, deja, menkas iš manęs aktorius, todėl tenka dirbti kitose srityje. Teatras, kuris suteikia progą suskambėti lietuviškam žodžiui scenoje, yra labai svarbus kultūrinis reiškinys, ar tai savame krašte, ar išeivijoje. Mūsų bendruomenė permažai teikia svarbos teatro veiklai.

Žinau, kad esi vienas iš tų, kurie, kaip toje pasakoje, skaito, rašo ir duonos neprašo. Bendradarbiaudamas spaudoje tikriausiai tu rėjai progą įsitikinti, kad šiais laikais rašantiems honorarą moka ne redakcijos, bet skaitančioji publika priekaištų ir išmėtinėjimų va liuta. Argi lietuviškoje spaudoje reikia viskam rašyti tik valio, valio?

V.B. Mūsų spauda išeivijoje vargsta. Mažai korespondentų, žurnalistų, kuriems tenka vežti šį vis labiau klimpstantį vežimėlį. Iš rašančio dažnai reikalaujama, kad jis viską nudažytų rožinėmis spalvomis. Toks perdėtas liaupsinimas neskatina dirbančių kultūrinį darbą, bet degraduoja, sumenkina ir pateisina menkaverčius pasireiškimus. Spauda privalo būti objektyvi, bešališka ir nevengianti kritiškų pastabų. Konstruktyvijos mintys turi vyruoti kritiko pastabose. Žinoma, sunku visa tai reikalauti iš rašančių be honorarų.

Kalbant apie honorarą prisime nu didelį Tavo darbą organizuojant ir redaguojant Australijos lietuvių metraščio II tomą. Gavęs iš

Viktoras Baltutis

(Atkelta iš 5 puslapio)

Krašto valdybos priekaištų "honorarą", ar nesigaili to darbo ėmėsis?

V.B. Mėgstu rašyti ir dėl priekaištų nežadu plunksnos padėti. Didelę reikšmę skiriu ypač objektyvioms kronikoms ir mūsų veiklos bei gyvenimo aprašymams, kurie ir bus istorikams medžiaga bei šaltinis, iš kurių semsis sau žinių apie mūsų gyvenimą ateities kartos. Jų nesant dingsime be ženklo, kad žmonėmis buvome, kaip sako V. Kudirka.

Pasikalbėjimą užsklandžiant, sa kyk, Viktorai, kaip jautiesi žengdamas į septintą savo amžiaus dešimtį? Panaudojant apaštalo Pauliaus žodžius, ar jautiesi kovojęs gerą kovą? Ar mūsų visa lietuviška veikla nėra tik varlės šokimas prieš šienaujančios asimiliacijos dalgi?

V.B. Nemanau, kad amžius - apvali, ar neapvali skaitlinė, turėtų didelės įtakos į mano gyvenimą. Žinoma, tenka pripažinti, kad žingsnis lėtėja, bet tai reikia priimti ir pagal sveikatą, energiją ir išmanymą toliau dirbuotis.

Visa mūsų veikla, nuo pirmos išvykimo dienos iš savo krašto, yra gyvas liudijimas apie mūsų tautos nelaimę ir padarytą mums skriaudą. Ar privalejome tylėti? Ar turėjome užmiršti vargstančią okupacijoje tautą ir numoję ranka paskęsti "naujame gyvenime"? Manau, kad lietuviškoje veikloje ne vienas iš mūsų radome dalį to, ką palikome Lietuvoje. Lietuviška veikla padėjo mums išlaikyti dvasinę lygsvarą, nepasimesti svetimame krašte, išlaikyti sveiką nuovoką ir pažūrą į gyvenimą. Šiandien mūsų kultūrinę veiklą pripažįsta šio krašto vadovai ir ragina ją tęsti, išlaikyti, nes tai turtas, kurį atsivežėme iš savo krašto.

Tautinės ir religinės vertybės yra tie šaltiniai, iš kurių semiamės dvasinės stiprybės, be kurios būtume žlugę ir likę tik skeveldromis.

Žinau, kad palietėme Tavo darbų ir nuopelnų tik pačius didžiulius kalnagubrius. Tikiu, nesupykši kai kuriuose klausimuose įžiūrėjęs mano provokacines tendencijas. Norėjau, kad šis mudviejų šnektelėjimas būtų gyvais gyvenimo plusais ir minusais, kaip ir Tu, Viktorai, esi pasitusiai gyvas ir kuolais neprimušamas savo šakotoje lietuviškoje veikloje.

Dėkodamas už pasikalbėjimą,

linkiu išlaikyti savo jaunatvišką energiją ir ryžtą žengiant, kaip A. Maceina viename savo eilėraštyje sako, vis ne namoliai į ateiti.

Pr. Pusedeiris

MELBOURNAS

BALTŲ TARYBOS PIRMININKAS

Baltų Tarybos naujos kadencijos pirmininkas profesorius Dr. Algis Kabaila savo lėšomis atvykęs iš Sydnejaus turėjo aktualų pranešimą Lietuvių Namų Jubilėjinėje salėje balandžio 12 d. popietę, prisirinkus pilnai salei gerokai virš 150 lietuvių. Popietę pradėjo naujoji ALB Krašto Valdybos pirmininkė Danutė Baltutienė, o svečią pristatė Ričardas Semetas, pažymėdamas, kad svečias pokario metais atvykęs į Australiją iš karto įsijungė į Bendruomenės veiklą, baigęs aukštuosius mokslus ir įgijęs mokslo lapšnius profesoriauja australų universitete. Taip pristatytas svečias ramiu balsu aiškino anksčiau paskelbtą Baltų Tarybos pranešimą ir kitų naujų dalykų. Visiems tai buvo aktualu, įdomu, aiškino kaip nacių nuskaltimų medžiotojai yra gerai pasiruošę, galingi (žinoma, finansiskai), bet ir mūsų balsas daug svaria. Profesorius pabrėžė, kaip ministras pirmininkas Mr. Hawke sovietų atvykusiam ministeriui Shevardnadzei perdavė Baltų Tarybos prašymą paleisti į laisvę lietuvių sąžinės kalinį Viktorą Petkų ir kitus dalykus. Į metamus Wiesenthal nepagrįstus kaltinimus negalime tylėti, bet čia visuomet reikia išminties, pasirodant moraliskai pranašesniem. Profesorius atsakinėjo į daugelį pateiktų klausimų kiek žinojo, kiek buvo įmanoma atsakyti. Esame dėkingi profesorui, kad šalia savo tiesioginių pareigų universitete ir šeimos reikalų dar daug laiko pašvencia ginti lietuvių tautos garbę, nors kartais už šį pasišventimą nesulaukia įvertinimo ir padėkos. Esame laimingi, kad yra lietuvių, kurie įstengia pasišvesti vadovauti Lietuvos reikalams pagal sugebėjimus ir išsilavinimą. PD

● **Melbournas.** Didįjį Penktadienį kaip kasmet gatvėse buvo renkamos aukos Karališkajai vaikų ligoninei ir surinkta \$ 3.161.735, tai didelė suma žmonių labdarybės ir apie 10 tūkstančių daugiau negu pernai aukota.

LIETUVOJE

= **Šiluva.** 1986 m. rugsėjo 8 d. Šiluvos autobusų stotelėje saugumiečių ir milicininkų buvo sulaukymas Alfonsas Bumbulis, rinkęs Šiluvos bažnyčioje parašus dėl Klaipėdos bažnyčios gražinimo. Milicijos darbuotojai A. Bumbulį nuvežė į Šiluvos milicijos skyrių ir atėmė iš jo tekstus su parašais. Iš Šiluvos A. Bumbulis buvo nuvežtas į Raseinius, kur rajono teisėjas Šumauskas perskaitė kaltinamąjį aktą, būk tai jis, A. Bumbulis, koliojęs milicijos pareigūnus, nevykdęs jų nurodymų. A. Bumbulis mėgino paneigti melagingus kaltinimus, sakydamas, jog incidentą Šiluvos autobusų stotelėje matė apie 30 žmonių ir jie gali paliudyti, kad nieko panašaus nebuvo, minėti kaltinimai tendencingai sufabrikuoti. Kaip ir įprasta tokiais atvejais, teisėjui šumauskui nerūpėjo tiesa, pareiškęs "liudininkų gana", nuteisė A. Bumbulį 7 paroms arešto. A. Bumbulis Raseinių kalėjime išbuvo iki rugsėjo 15 d. Panašiai, sunaikinant pareiškimų tekstus ir parašus, su parašų rinkėjais dėl Klaipėdos bažnyčios gražinimo, čekistai ir milicininkai elgėsi Sėdoje, Kartenoje ir kitose vietovėse.

= **Balys Gajauskas** kalinamas Permėje, ypatingo režimo lageryje BC-389-36. Kalinimo laikas baigiasi 1987 m. balandžio 20 d., bet seks dar 5 metai Sibiro tremties. Irena Gajauskienė, jo žmona, pakutinį kartą asmeninį pasimatymą su vyru turėjo 1984 m. ir bendrą pasimatymą 1985 m. birželio mėnesį. Nuo to laiko artimieji iš Balio Gajausko nebegaua laiškų. Į užklausimus dėl negaunamų laiškų ir pasimatymų kalėjimo administracija neatsako.

= **Vladas Lapienis** rašo iš kartogos: "Netenka bijoti jokios ateities, nes kaip ši diena, taip ir visos kitos, ateina iš Dievo. Jei ateis nemalonumų, vargų, pažeminimų, kančių dienos - būkime ramūs: ateina Viešpats! Jis atneša taurę kančių, kartu Jis neša dar daugiau malonės, šviesos ir didelių jėgų, kad viską darytume su meile: ken tėtume, dėkotume ir laimėtume", - taip rašė 1986. X. 28.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti į LKV S-gos RAMOVES Melbourno skyriaus ruošiamą

VAKARONĖ

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

gegužės 2 d., šeštadienį, 4.30 v. p.p.

Po skanios vakarienos svečias iš Sydnejaus P. Sakalauskas parodys specialiai paruoštą video filmą - montažą iš lietuvių gyvenimo išeivijoje.

Stalus prašome užsisakyti nevēliau balandžio 29-tos dienos pas V. Žiogą Lietuvių klube arba tel. 458 1102, ar pas F. Sodaitį Parapijos kioske, tel. 569 9578 po 6-tos val. vakaro. Veiks gausi fantais loterija.

Vakarienos kaina tik \$ 5.

Laukiame visų!

LKV S-jos Ramovė
Melbourno skyriaus Valdyba

Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia Jus į

"JAZZ - CAFE NIGHT"

Melbourno Lietuvių klube
gegužės 1 d., penktadienį, 7 val. v.
Gros puiki džiaz kapela.
Klubo Linksmavakaris tarp 7 - 8
val. vak.: gėrimai pusė kainos.

Įėjimas \$ 5 auka paremti Australijos lietuvių jaunimo atstovus į Jaunimo Kongresą.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Krikščionybės 600 metų jubilėjaus medaliais buvo apdovanotas Parapijos choro vadovas Petras Morkūnas ir Parapijos Tarybos nariai: Juozas Jurgelaitis, Antanas Jankevičius ir Leonas Padgurskis.

Už a.a. Vaclovą Kazlauską jo mirties 8 metų sukakčiai šv. Mišias aukojo Elena ir Vytautas Stankevičiai.

A.A. Praną Padagą laidojant šv. Mišioms aukojo Pr. Binkus, P. Butkus, Vyt. Miliuskas, L. Padgurskis, A. B. Uoseliai, J. M. Venckai, A. Raudys.

Pranas Semėnas mirė balandžio 13 d. Rožančius Tobin koplyčioje buvo kalbamas IV. 20. Laidotuvių šv. Mišios St. John bažnyčioje IV. 21 ir palydėtas į Fawcner kapines. Laidotuvių metu šv. Mišias aukojo: P. Usas, L. Padgurskis, J. M. Venckai, A. Bajoras, V. Sidabara, Smilgevičius, L. Bučelis. Vietoj gėlių L. Bučelis aukojo Tėv. Aidams \$ 20.

A.A. Algirdo Kružo kapo paminklo šventinimas Springvale ka pinėse gegužės 2 d., šeštadienį, 12 val., susitikti prie kapinių įstai-gos.

Eugenija ir Vincas Stagai Gavėnios proga \$ 100 aukojo Lietuvių Katalikų Religinei Salpai.

Magdutė ir Petras Šiaučiūnai Tasmanijoje savo vedybą 25 metų Sidabrinį jubiliejų šventė per Velykas. Pas mus jų intencija aukotos šv. Mišios. Gausios Dievo palaimos Jubiliatams!

Geelonge pakrikštytas Vėlykų dieną Edis Antanas Obeliūnas, sūnus Jono Vytauto ir Reginos Laukaitytės - Obeliūnų. Krikšto tėvai: Jeronimas Belkus ir Viktorija Laukaitytė - Stašionienė.

Latrobe Valley - Sale ir apylinkių lietuviams Motinos Dienos garbei pamaldos gegužės 3 d., sekmadienį, 1 val. Moe St. Kieran bažnyčioje.

Vincas Ribacauskas staiga mirė balandžio 20 d. Rožančius Tobin koplyčioje IV. 23, ketvirtadienį, 7.30 val. Flemingtone. Laidotuvių šv. Mišios IV. 24., penktadienį, 12 val.

Pakrikštytas Andrew Kevan Kil- leen ir Tahnee Aurelija Killeen.

GEELONGAS

Gegužės 9 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Geelongo Liet. B-nės Namuose Bendruomenės Apylinkės valdyba ruošia iešminę, - pagerbti visus aukotojus ir dirbusius prie B-nės Namų atnaujinimo. Valdyba kviečia visus Geelongo ir Apylinkių lietuvius praleisti šią gražią rudens popietę atnaujintuose Liet. B-nės Namuose. Bus loterija ir plokštelių muzika šokiams. Iešminės kepiniai nemokamai. Stipresniais gėrimais svečiai patys pasirūpina. Nuosirdžiai laukiame visu atsilankant.

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

Abu vaikai Kevan John ir Birutės Urbonavičiūtės - Killeen.

Ateinantį sekmadienį šv. Mišios už a.a. Jurgį Gylį, kuris mirė Čikagoje. Jis yra gyvenęs Melbourne ir čia buvo Kat. Federacijos pirm. Mišias aukojo Kat. Federacijos Valdyba, J. A. Grigaičiai, E. A. Bakaičiai, J. J. Petraičiai, V. Vaitiekūnienė, S. J. Aranauskai, M. Verbylienė.

Parapijai aukojo:

\$ 160 - A. Erminas, po \$ 100 - O. Baltrušaitis, K. Kuzmickas, N. N., po \$ 50 - M. Baltutis, M. Grigalienė, A. S. Useliai, K. Augūnienė, I. Jokubauskienė, \$ 45 - A. S. Steponavičiai, po \$ 40 - M. Opanavičius, J. Pletas, A. J. Grigaičiai, G. Samsonas, P. Alešūnienė, \$ 35 - B. Beržanskas, po \$ 30 - S. Noreika, E. Dudėnienė, \$ 25 - V. Židžiūnas, \$ 20 - V. Mackevičius.

Visiems aukotojams nuosirdus aičiū.

Kun. Pr. Vaseris

BRISBANE

Prelatas Petras Butkus MBE atvyko pas mus praveisti gavėnios rekolekcijas ir aptarnauti mus su šv. Sakramentais. Balandžio 5 d. susirinko būrelis parapijiečių į St. Mary's bažnyčią, kur pravedė rekolekcijas su šv. Mišiomis ir išpažintimi. Svečias priminė mūsų gyvenimo laikinumą, Dievo gailėstingumą, atgailos kelią į amžinybę.

Balandžio 6 d. buvo aukojamas iškilmingos pamaldos, giedant Brisbanės chorui. Vargonais palydėjo Kathy Einikytė - Milvydienė. Bažnyčia buvo pilna lietuvių, daugėjo išpažinties ir prie šv. Komunijos. Prelatas skaitė Lietuvos vyskupų laišką, išleistą 600 metų krikščionybės jubiliejui. Mūsų kapeliono kun. Dr. Petro Bačinsko sveikatai esant labai silpnai, negalėjo koncelebruoti šv. Mišių, bet jis tik patarnavo prie altoriaus. Ne vienam parapijiečiui išspaudė gailėsčio ašarą, matant mūsų kapeliono negalią. Po pamaldų buvo pakrikštytas Andriulių anūkas.

Visi buvo pakviesti pietums į Lietuvių Namus. Po pietų buvo rodomas madų paradas, sulaukęs didelio pasisekimo. Tą viską suorganizavo M. Lorenčienė. Kapelionas aplankė ligoninėje gulinčią K. Kaciūnienę, kuri po širdies priepuolio taisosi ir neužilgo grįš namo. Svečias buvo pakviestas į Gold Coast aplankyti pažįstamų ir pašventinti K. Stankūno kapo paminklą.

Bendruomenės valdybos pirmininkei Birutei Mikužienei paliekanč Brisbanę, valdyba pertvarkyta: pirm. B. Butkus, vicepirm. V. Kaciūnas, sekret. F. Luckienė, išd. V. Stankūnas, narė M. Butkienė. Apgailestaujame prarasdami taip darbščią pirmininkę Birutę, kai jos vyras perkeliamas į Adelaidę tarnybai.

Brisbanietė

PADĖKA

Mūsų sūnui Virginijui VAICEKAUSKUI mirus, nuosirdžiai dėkojame prel. Pr. Vaseriui už šv. Mišias, Dr. R. Šarkui, Bendruomenės pirmininkui Otto Schrederiui už atsisveikinimo žodį, organizacijoms, draugams, kaimynams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą žodžiu, kortelėmis, per spaudą, už šv. Mišias, aukomis Grace McKellar House. Ypatingą padėką reiškiamo Moterų Draugijai už paruošimą šermenų.

Pranas, Cecilija Vaičekauskai ir šeima

MELBOURNAS

PERTHAS

PRANEŠIMAS NARĖMS

Malonu pranešti, kad sekantis Melbourne Socialinės Globos Moterų Draugijos narių subuvimas įvyks 11 val. ryto, antradienį, gegužės 5 d., Moterų Seklyčioje, Lietuvių Namuose. Irena O'Dwyer pasakos apie Keston College direktoriaus Rev. Michael Bourdeaux neseniai Melbourne pateiktą pranešimą apie Lietuvą, o po to seks sunėstinis vidudienio užkandis. Jei kuriai narei reikėtų pagalbos su transportu, prašom kreiptis pas Aliutę Karazijienę, Tullamarine, tel. 338 2172, Emiliją Seikienę, Mount Waverley, tel. 277 1478 arba Danutę Žilinskienę, Cheltenham, tel. 583 4258. Visos narės mielai kviečiamos ir laukiamos.

Danutė Žilinskienė

TAUTINIAI ŠOKIAI

Kviečiame jaunimą nuo 10 metų amžiaus, norinčius šokti tautinius šokius, atvykti į Melbourne Lietuvių Namus 12 val. p.p., šeštadienį, gegužės 2 d. Bus sudarytos trys grupės pagal amžių.

Šokėjai ir tėveliai turintys koikių nors kokių prašome kreiptis pas Daliją Antanaitienę, telef. 857 7248.

o o o

Kristaus Prisikėlimo šventėje sveikiname toli nuo mūsų gyvenančią Bronę ŽILINSKIENĘ, linkėdami sveikatos, džiaugsmo šventėse, ištvėmės ir kantrybės negalės dienoje. Kristus kėlės aleliuja - džiaukimės.

Kun. Juozas Petraitis MIC
Parapijos Taryba
Adel. Liet. Kat. Mot. D-ja
Šv. Kazimiero Parap. choras
Šv. Kazimiero Sav. Mokykla

PIGIAUSIOS KELIONIŲ KAINOS Į UŽJURIUS

Į Lietuvą ir atgal nuo	\$ 1.320
Iš Lietuvos ir atgal nuo	\$ 1.870
Į Frankfurtą ir atgal nuo	\$ 1.150
Į Europą per Kanadą nuo	\$ 1.580
Į Londoną per JAV nuo	\$ 1.450
Į Paryžių ir atgal nuo	\$ 1.150
Į Kanadą ir atgal iš Sydney	\$ 1.250
Į Kanadą ir atgal iš Melb.	\$ 1.370
Į JAV ir atgal (per Tokijo)	\$ 1.750
Į JAV ir atgal iš Melb. nuo	\$ 1.230
Į Indiją ir atgal nuo	\$ 920
Į P. Ameriką ir atgal nuo	\$ 1.800
Aplink pasaulį nuo	\$ 1.550

Į DAINŲ IR ŠOKIŲ FESTIVALĮ VILNIUJE I

Grupinė ekskursija, tik 15 žmonių, išvyks iš Melb./Sydney 4 d. liepos mėn. Lufthansa lėktuvu į Varšuvą (1 naktis), Leningradę 2 naktys, Vilniuje 5 naktys, 3 naktys Rygoje, vėl 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Varšuvoje ir kelionė atgal. Skridimai, maistas, 1-mos klasės viešbučiai ir transportas. Pilna kaina \$ 3.950. Depozitas \$ 200. Tik kelios vietos liko.

Grupinė kelionė į Romą dalyvauti Lietuvos 600 metų krikščionybės iškilme išvyks iš Sydney/Melbourne 22 d. birželio ir atgal iš Romos 17 d. liepos. Kaina į ten ir atgal iš Melb./Sydney/Adelaide/Brisbane \$ 1.750. Depozitas \$ 100

Kreipkitės pas ALG. ŽILINSKĄ
tiesioginiai, laiškų arba telefonu.

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL

(Akredituota IATA, AFTA)

541 KING STREET, WEST MELBOURNE (prie Liet. Namų).
Telef. 329 6833. Vakarais 583 4258.

GEELONGAS

Geelongo Lietuvos Bendruomenės Namų atnaujinimas, senų grindų pakeitimas, viso namo vidaus ir išorės išdažymas Bendruomenės Valdybos buvo pravestas tarp N. Metų ir Vasario 16-tos. Bendruomenės Apyl. valdyba kreipėsi į Geelongo lietuvių bendruomenę remti šį projektą darbu ir pinigais, į ką visi Geelongo lietuviai širdingai reagavo. Pajamos: Iš pavienių Geelongo lietuvių surinkta aukų \$ 2.564.88. Iš organizacijų: ALB Geel. Apyl. valdybos kasos skirta \$ 1.233.13, ALB Geelongo Moterų draugija \$ 600, Geelongo Lietuvių Sąjunga \$ 300, sporto klubas "Vyčiai" \$ 250, skautų tuntas "Satrija" \$ 50, Lietuvių Jaunimo Sąjunga (labai jauna org-ja) \$ 50, skautų Židinys \$ 20. Viso pajamų — aukų \$ 5.068.

Aukos suaukotos maždaug 350 B-nės Apyl. žmonių, kurių pusė yra dabartinis jaunimas arba 120 seimų.

Išlaidos: Liet. B-nės Namų grindims naujos lentos, balkiai, viny, špokliai, gražtai, rinų dalys, stalo nuoma, vidaus ir lauko dažai ir kita, taip pat pirkti 43 kėdės ir 9 stalai, ir sandėliuko medžiaga, kur padaryta išlaidų \$ 5.068.

ALB Geelongo Apyl. valdyba dėkoja visiems B-nės nariams ir organizacijoms, kurie be jokių priekaištų aukoję pagal išgales ir sveikina visus už šio plano įvykdymą, nes čia yra mūsų visų pareiga išlaikyti gražius, visiems priklausomus Geelongo Lietuvių B-nės Namus.

Paprašyti, nemažas skaičius moterų ir vyrų, be jokių atsisakymų prisidėjo prie atremontavimo ir pagalbinių darbų.

Statybininkai: M. Anskaitis, V. Šalaviejus, A. Gvilids pradėjo remonto darbus, senų grindų pakeitimą naujomis. Ypatinga pagalba ir padėka jaunam Antanui Šutui, kuris turėdamas savo dažymo firmą, jos vardu leido pirkti visus dažus 40% nuolaida ir pats dar paaukoję \$ 300. Prie pačių sunkiausių fizinių darbų prisidėjo šie vyrai: F. Andriukonis, O. Schrederis, M. Kymantas, V. Aukštėjus, P. Vaičekauskas, A. Banulis, A. Baltrūnas, M. Davalga, V. Stuikevičius, D. Valaitis, P. Rasimas, S. Speičius, P. Adomavičius, J. Manikauskas, L. Bungarda, V. Bindokas, B. Freemantle (L. Bungardo žentas), V. Mačiulis, J. Medelis, Medelis jun., L. Volodka, V. Čerakavičius ir kt.

Geelongo liet. b-nė yra labai aktyvi ir gyva. Prie šių pagalbinių atsirado asmenų prisidėjusių savo parama prie pavaišinimo dirbantiųjų, kaip: I. Gailiuvienė, J. Sedlorius, L. Volodka, V. Brazelis, A. Obeliūnas senj. Apylinkė valdyba ypač dėkoja ponioms: Cimermanienei, Srederienei senj., Andriukonienei, Obeliūnienei snj., Buckienei, Vaičekauskienei, kurios visos per keturias savaites pasikeisdamos gamino pietus kasdieną dirbantiems vyrams, nereikalaudamos iš B-nės kasos atlyginimo už maistą. Su visų šių patriotų iniciatyva ir pasišventimu Geelongo Liet. B-nės Namai buvo laiku atremontuoti, išgražinti, kad Vasario 16-ji ir Liet. krikščionybės 600 metų jubiliejus, kuris įvyks Atvelykyje, būtų pravesti gražiai išpuoštuose Liet. B-nės Na muose.

Geel. Lietuvių Apyl. Valdyba

FILMŲ PASAULYJE

KROKODILAS "DUNDEE"

New Yorko dienraščio redakciją pasiekia keisčiausios žinios apie Australijos gyventojus užpuolančius krokodilus. Redakcijos korespondentė Sue Charlton (Linda Kozlowski) nuskrenda į Australijos užkampį. Dykumoje vėjas gaminioja dulkių debes. Alinėje svaidomasi peiliais, pykši daužomos alaus bonkos. Viskas tėra niekis, lyginant su džiunglių medžiotoju Dundee (vaidina Paul Hogan), kurį neseniai buvo užpuolęs didžiulis krokodilas, norėjęs nugramzdinti. Esą, krokodilai nemėgsta šviežios mėsos, pirma nori gerai pamirkyti pelkių dumble.

Pritaikytu automobiliu važiuoja į džiungles. Ant kelio atmauroja didžiulis vandens bufalas, plačiais ragais. Tie gyvuliai pavojingi. Dundee išlipa, priėjęs kalbasi su vandens bufalu, glosto, užmigdo.

Džiunglėse merginą užpuola krokodilas. Atgina nuo "netikėtai" užklydusio bušmeno. Naktį atvažiuoja į miesto ištvirtikėliai kengūrų medžioti. Dundee įsivelka kengūros kailiu, pradeda šaudyti piktuosius miestelėnus, tie sušaudytiems sunkvežimiais pabėga, išsigandę "šaudančios" kengūros.

Redakcijos atstovė jį atsiveža į New Yorką. Čia jį tuoj užpuola vaikėzai, švaistydami peiliais reikalauja atiduoti pinigų. Dundee mano, kad toksai žaidimas, jįsai išsitraukęs savo metro ilgumo peilį bematant suraižo vaikėzams nugaras, tie šaukdami pabėga. Baliauje prie jo taikstosi iššpuošusi mergina. Redaktorė pasako, kad tai persirėdęs vyras, čia daug tokių tvarinių. Dundee pasitikinimui čiuptelia už minkšto daikto, vyras cypeli. "Tikrai, jis vyras!" Netrukus australietį gėrimui pakviečia elegantiška moteris, o jis patikrina, ar tikrai ji moteris... Atskiram kambaryje tipelis per šiaudą į nosį traukia kokainą. Dundee mano, kad vyrui užsikimšus nosis, parodo, kaip pavalyti nosį, vėską supila į karštą vandenį, tada reikia užsidengus rankšluosčiu alsuoti, iki prasivalys... Negro vairuotojo klausia, kokios jis genties, kitaip negalėtų gauti tokio gero darbo be visos genties pritarimo.

Australiečių filmas ištiesai pilnas smagaus humoro, keistenybių, malonių šypsnių. Krokodilų "gaidytojas" Dundee įtikinantis, jį vaidina žinomas Australijos kelionių garsintojas Paul Hogan, daug kartų matytas krašto TV skelbimuose, australiečiai iki tol neturėjo tokių gerų reklamų. Paul Hogan pakviestas Australijos televizijos programoms, paleista per devynias televizijos tinklų stotis,

"The Paul Hogan Show" rodoma 26-šiose valstybėse - iki tol Australija neturėjo tokios sėkmingos TV serijos. Šis filmas, angliškai Crocodile Dundee" yra jo pirmasis, neabejotinai bus labai pelningas. Maloni jo filmo bendradarbė Linda Kozlowski, jo džiunglių kolega John Meillon. Kiti smulkesnė se paskirtyse. Muzika Peter Best. Rankraštis Paul Hogan. Direktorius Peter Faiman. Filmuota Queenslande, Šiaurės Australijoje, Sydney ir New Yorke.

Algirdas Gustaitis

MELBOURNAS

Lietuvių Akademinės Kompozicijos Romuva naująjį prezidiumą 1987 akademiniams metams sudaro:

Senjoras fil! Linas Žalkauskas, 61 Malin Street Kew 3101, telef. 819 4842, Vice Senjoras fil! Algis Klimas, 26 Laver Street Kew 3101, telef. 861 6161, Scriba fil! Jurgis Žalkauskas, 16 Nandina Street Forest Hill 3131, telef. 874 5250.

— Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komitetas, vadovaujamas vyskupo Juozo Preikšo, kreipėsi į komunistinę valdžią prašydamas, kad jubiliejaus proga tikintiesiems būtų grąžintos iš jų atimtos bažnyčios, apie tai praneša Skotijos katalikų laikraštis "Scottish Catholic Observer" ir Vatikano radijas. Skotijos katalikų laikraštis pabrėžia, kad į šį prašymą komunistų valdžia atsiliepi grasinimu: jei ir toliau bus keliami panašūs reikalavimai, tai valdžia uždraus švęsti Krikščionybės jubiliejų, ir šis škotų laikraštis klausia: kodėl taip grubiai įžeidžiami Lietuvos tikinčiųjų jausmai, tikinčiųjų, kurie sudaro didžiąją daugumą Lietuvos gyventojų.

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELES

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

"TĖVIŠKĖS AIDŲ" SKAITYTOJAI !

Maloniai prašome visų apsimokėti prenumeratą. Kas nori gauti pakvitavimą, pridėti pašto ženklą. Adreso pakeitimui pridėti \$ 1. Nepamirškime ir savo dalį "Tėviškės Aidams" išrašyti į Testamentą. Dėkojame iš anksto.

ALK Federacijos Valdyba

ADELAIDE

VAKARAS SU VIKTORU

Gyvenime Viktorui Baltučiu tikriausiai yra visaip buvę, bet kovo 28-tą, susirinkus lietuvių katalikų centro salėje apie 80 kvietimų svečių jo žmonos Elenutės Viktorui suruoštame šauniame baliuje jis buvo tikras nugalėtojas (victor - nugalėtojas), visam batalionui prieš stalo kalbėjusių valdžiai parodymus, ką jis savo gyvenime yra nuveikęs, gražiausiai linkėjimų laurais jį vainikavus ir pareiškus jam dėkingumą už jo šakotą veiklą.

Viktoro 60 m. amžiaus sukaktis nebuvo nugalėtojo grįžimas poilsui namo, bet tik stabtelėjimas žygyje, kuriame dar daug jo nuga lėjimo laukia įvairių kliūčių ir darbų.

Susirinkusiems geru punču nuoplovus kelionės dulkes ir klebonui J. Petraičiui MIC palaiminus "mus ir tas Dievo dovanas, kuriomis naudosisimės", puota įsisiūbavo iš karto. Užkandus V. Opulskis nuotaikingai pravedė stalo programą. V. Neverauskas rūpestingai paruošta Sukaktuvininko biografija supažindino visus su Viktoro bendruomenei ir parapipajai daug davusia praeitimi. Sveikinimo kalbas pradėjo kun. J. Petraitis, padėkojęs už 18 metų darbų Parapijos (Caritas Inc.) taryboje. S. Pusedriūnė, sveikinusi ALK Moterų d-jos valdybos vardu, dėkojo Viktorui už jo didelį įnašą d-jos ruošiamuose Siupiniuose. Tarybos ir Moterų valdybos bendrą dovaną (visus toms Br. Kviklio "Lietuvos bažnyčios" įteikė Z. Vencienė ir V. Janulis. Pakeltose taurėse kartu su šampanu nuputojo griausmingas Valio, ilgiausiu metų.

Po pertraukėlės buvo perskaitytas Krašto valdybos Viktorui atsiųstas sveikinimas. Informacijos biuro vardu kalbėjo J. Jonavičius. Paskaitytas A. Gučiuvienės sveikinimas. "Nemuno dukros" padainavo su Žemaitija surištų dainų. V. Balnionienė (Viktoro sesuo), atvykusi iš Melbourne, sveikino genties vardu. Žodį tarė šv. Kazimiero liet. mokyklos vedėja E. Varnienė ir ateitininkų pirm. A. Kubilius. Paskaitytas Bažnytinio choro sveikinimas. Pensininkų klubo vardu kalbėjo K. Kaminskas, šeimos draugas ir kaimynas V. Vosylis, žurnalistas Br. Strauskas, teatro "Vaidila" režisierius V. Opulskis, aktorių dovaną ("Lietuviškos šeimos tradicijos") įteikė B. Jonavičienė. ALK Federacijos valdybos vardu sveikino Pr. Pusedrius. Kalbėjo E. Bulienė.

Į kalbas atsakydamas sukaktuvininkas V. Baltutis, vaidindamas tikrai seną, gražiais žodžiais padėkojo savo šeimai ir visiems sveikinusiems bei prie vaišių suruošimo prisidėjusiems. O tokiais buvo ALK Moterų d-jos valdyba ir Parapijos taryba, kurie ne tik žodžiais, bet ir konkrečiu prisidėjimu pagerbė nuosirdų parapijos darbuotoją, tuo pareikšdami Viktorui savo gilų dėkingumą.

Netiesa daug kartų spaudoje kartotas teigimas, kad lietuviai savo veikėjus moka pagerbti tik mirusius. Adelaidė V. Baltutį gražiai pagerbė pačioje jo darbų tekmeje, kada nei amžiaus metai, nei gyvenimo aplinkybės jam dar nepastoją kelio į ateitį, į dar brandesnius darbus, į dar ryškesnius nuopelnus.

Lengvo žingsnio, Viktorai. Pr.P.